

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา

Confirmatory Factor Analysis of Positive Psychological Capital of
Higher Education Students

ชนมน สุขวงศ์*

Chanamon Sookawong

รังสรรค์ โฉมยา**

Rungson Chomya

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา 2. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 580 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วยโปรแกรม Mplus 6.12 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบเชิงยืนยันทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้แก่ ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (0.973) ความหวัง (0.914) การมองโลกแง่ดี (0.744) และการรับรู้ความสามารถตน (0.737) 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาพบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและดัชนีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 61.933$, $df=31$, $P\text{-Value}=0.0008$, $TLI=0.969$, $CFI=0.979$, $SRMR=0.035$, $RMSEA=0.041$) มีน้ำหนักองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน / ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก / นิสิตนักศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา

*นักศึกษาลำดับสุดท้ายปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ABSTRACT

The purposes of this research were 1. to carry out the confirmatory factor analysis of Positive Psychological Capital of higher education students, and 2. to test the consistency of the Positive Psychological Capital of higher education students. The samples of this research were 580 first year students from Khon Kaen University, Nakhon Phanom University, Sakon Nakhon Rajabhat University, and Sisaket Rajabhat University. The Multi-Stage Random Sampling technique was used in this study. The research instruments were the Positive Psychological Capital scale confirmatory factor analysis and the consistent test of the Positive Psychological Capital by using Mplus 6.12. The results revealed that 1) the factors of Positive Psychological Capital of higher education students consisted of 4 factors according to priority of factor loading as following : Resilience (0.973), Hope (0.914), Optimistic (0.744) and Self-Efficacy (0.737). 2) The consistency of the Positive Psychological Capital of higher education students found that the constructive validity of scale and the model fitted well and the empirical data ($\chi^2 = 61.933$, $df = 31$, $P\text{-Value} = 0.0008$, $TLI = 0.969$, $CFI = 0.979$, $SRMR = 0.035$, $RMSEA = 0.041$) and the factor loading of those 4 components were statistical significant at 0.01 levels.

Keywords : Confirmatory Factor Analysis / Positive Psychological Capital / Higher Education Students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychological Capital หรือ Psychological Capital หรือ Psy Cap) เป็นคุณลักษณะและพัฒนาการของสภาวะจิตใจในทางบวกของบุคคลในการทำงาน ซึ่งคำว่าทุนคือ สิ่งสำคัญหรือทรัพย์สินที่มีอยู่ (Luthans., et al., 2007, p.3) โดยทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกเป็นแนวคิดที่ประยุกต์ใช้ตัวแปรของจิตวิทยาเชิงบวก โดย Seligman นักจิตวิทยาชาวอเมริกันอดีตประธานของ American Psychology Association (A.P.A) ให้คำจำกัดความของจิตวิทยาเชิงบวกว่าเป็นการศึกษาและสำรวจจุดแข็งของมนุษย์เป็นคุณลักษณะในการพัฒนาด้านบวกของบุคคล ที่มีความจำเป็นสำหรับการทำงานในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการแข่งขันและเป็นตัวแปรที่สำคัญทางด้านจิตวิทยาที่มีการประยุกต์ใช้จุดแข็งหรือจุดเด่นและคุณลักษณะทางบวกของตนเองในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (Snyder & Lopez, 2002, p.761)

ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกเป็นสภาวะของบุคคลในการพัฒนาคุณลักษณะทางบวกในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Snyder & Lopez, 2007, p.428) โดยจากการศึกษาของ (Luthans., et al., 2007, pp.541-572) องค์ประกอบที่สำคัญของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychological Capital : PsyCap) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การรับรู้ในความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) ความหวัง (Hope) และความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (Resilience) ซึ่งทั้งสี่องค์ประกอบดังกล่าวเป็นส่วนที่ร่วมกันในการส่งเสริมช่วยทำให้เกิดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่สมบูรณ์แก่บุคคลในการดำเนินชีวิต โดยเชื่อว่าทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เมื่อได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งระดับกลุ่ม และระดับบุคคล จะทำหน้าที่ส่งต่อไปยังผลทางด้านสภาวะทางจิต และพฤติกรรม การเรียน การทำงานและการดำเนินชีวิต โดยนำทั้งสี่องค์ประกอบมาศึกษา ร่วมกันเป็นตัวแปรเดียว บุคคลเมื่อตกอยู่ในภาวะวิกฤต คนที่มีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก จะมีสภาพจิตใจกลับคืน

เป็นปกติ จะประสบความสำเร็จด้านการเรียน การทำงาน การแข่งขันได้ดี (Fredrickson., et al., 2003, pp. 365-376) ซึ่งจากความหมายตรงกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจุดหมายของการจัดการศึกษาคือเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เรื่องการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งการเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ทางวิชาการ และสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง สามารถศึกษาหาความรู้ และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองสามารถทำได้หลายแนวทาง แต่แนวทางที่กำลังได้รับความสนใจคือแนวคิดที่พิจารณาสิ่งที่อยู่ในจิตใจของบุคคลว่าเป็นต้นทุนประเภทหนึ่งที่สามารถจงใจ บริหารจัดการและพัฒนาบุคคลได้ เรียกว่าทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก (Luthans., et al., 2007, p.3) ดังนั้นหากบุคคลมีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกจะทำให้บุคคลนั้นเกิดกำลังใจ มีแรงจูงใจ สามารถที่จะจัดการแก้ไขปัญหากับสิ่งเร้าทางลบได้ด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีการคิด โดยใช้ทรัพยากรทางจิตใจที่มีอยู่ในตัวเองมาช่วยเป็นต้นทุน เพราะตัวแปรทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกจะเข้ามาช่วยทำหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนที่ความคิดบุคคลเพื่อจัดการกับปัญหาสุขภาพจิตให้รู้สึกไปในทิศทางบวก คือยังมีความหวัง ยังคงรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถ มีมุมมองต่อโลกในทางบวก และยังมีจิตใจสงบเพราะสามารถยืดหยุ่นทางจิตใจให้กลับคืนมาเป็นปกติได้ แม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่รุมเร้าทั้งทางร่างกายและจิตใจก็ตาม (Nelson & Cooper, 2007, p.17)

ท่ามกลางกระแสของความเจริญก้าวหน้า ด้านวัตถุและเทคโนโลยีที่ทันสมัยซึ่งดูเหมือนนวัตกรรมต่างๆ จะทำให้นุษย์มีชีวิตที่สะดวกสบายมากขึ้น แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนต้องแลกมากับการทำงานหนัก การแข่งขัน ความเหนื่อยล้า ความเครียดที่เพิ่มขึ้นจนทำให้หลายคนรู้สึกมีความสุขลดน้อยลง และอาจนำไปสู่ปัญหาทางด้านสุขภาพจิตที่เพิ่มมากขึ้นและในประเทศไทยเองความเครียด ก็จัดเป็นปัญหาระดับชาติเรื่องหนึ่ง ที่มีสาเหตุใหญ่ๆ มาจากเรื่องของปัญหาเศรษฐกิจการเงิน ครอบครัวย และการทำงาน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยเริ่มต้นที่สำคัญในการนำไปสู่การเริ่มต้นของความเจ็บป่วยทางจิตใจ จนอาจนำไปสู่การไร้สมรรถภาพในการทำงาน ดังนั้นการป้องกันโดยการสร้างเสริมให้บุคคลมีสุขภาพจิตที่เข้มแข็งจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้น ต้นทุนทางจิตวิทยาจึงเป็นเรื่องที่น่าศึกษาและพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการนำจิตวิทยาเชิงบวกที่เน้นศึกษาโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่มีงานวิจัยที่สามารถอ้างอิงได้ มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นตัวอย่างชัดเจนมาประยุกต์ใช้ โดยต้นทุนทางจิตวิทยานี้ ประกอบด้วยคุณลักษณะที่มีลักษณะเฉพาะ (Unique) คือ เป็นคุณลักษณะที่สามารถวัดในลักษณะที่เป็นแบบสถานะ (State-like) คือสามารถเรียนรู้และพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นได้ โดยมีทฤษฎีทางจิตวิทยาสนับสนุนอย่างชัดเจน (Tuntatead., et al., 2014 pp.73-75) บุคคลที่มีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกจะมีภาวะจิตใจในการรับมือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยสนใจที่จะเริ่มพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกกับนิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อยู่ในช่วงเริ่มต้นของวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็นช่วงอายุระหว่าง 18-21 ปี (Steinberg, 1993, p.5) วัยรุ่น (adolescents) เป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่าง

รวดเร็วมีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา เป็นช่วงระยะที่จะมีการสังสรรค์เปลี่ยนแปลงต่างๆที่สำคัญ ซึ่งจะมีผลอย่างมากต่อการเตรียมพร้อมที่จะไปสู่ผู้ใหญ่ที่จะต้องมีความรับผิดชอบสูงขึ้นทั้งในด้านส่วนตัว สังคม ดังนั้นในระยะนี้ของชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการและเป็นระบบ (Ruangkanchanasetr, 2008, p.3) นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของพัฒนาการร่างกายส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่นด้วยวัยรุ่นจะมีอารมณ์ไม่คงที่ รุนแรงและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปรับตัวทางอารมณ์ของวัยรุ่นนับเป็นเรื่องยาก ซึ่งการควบคุมอารมณ์ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยนี้ (Mangrulkar., et al., 2001, p.12) สรุปได้ว่าจากพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมากมายต่างๆที่เกิดขึ้น จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นโอกาสที่จะพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกให้เกิดขึ้น ฉะนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกตามแนวคิดของ (Luthans., et al., 2007) โดยผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบในการศึกษาและสร้างแบบวัดในบริบทของประเทศไทย พร้อมทั้งดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันกับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อยืนยันความชัดเจนของทฤษฎี ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับตัวแปร และประเมินความสอดคล้องของโมเดลการวัด และนำเอาผลข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันไปสู่แนวทางการออกแบบพัฒนาโปรแกรมหรือหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยศึกษาองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 17 มหาวิทยาลัย นักศึกษาจำนวน 77,267 คน (Office of the Higher Education Commission, 2015)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยการตอบแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก คือนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 4 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 580 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการตรวจสอบความตรงของโมเดล ซึ่งได้จากกลุ่มตัวอย่างประมาณ 10-20 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ที่ประมาณค่าในโมเดล (Hair., et al., 2010) การวิจัยครั้งนี้มีพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าทั้งหมด 34 ค่า ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 15 เท่าของจำนวนประมาณค่าพารามิเตอร์ ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 510 คน เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด จึงเพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น 580 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยผู้วิจัยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก มาสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ แล้ว

ดำเนินการสร้างข้อคำถามด้วยตนเอง จากนั้นจึงทำการหาคุณภาพของเครื่องมือได้จำนวน 62 ข้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้ มีรายละเอียดดังนี้

1) การรับรู้ความสามารถตน จำนวน 13 ข้อ (ข้อที่ 1-13) ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง จำนวน 7 ข้อ ความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.779

2) การมองโลกแง่ดี จำนวน 19 ข้อ (ข้อที่ 14-32) ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความคิดเชิงบวกในสิ่งที่คาดหวัง จำนวน 7 ข้อ การให้เหตุผล จำนวน 5 ข้อ และความมั่นใจในตนเอง จำนวน 7 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.849

3) ความหวัง จำนวน 14 ข้อ (ข้อที่ 33-46) ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ แรงจูงใจที่มุ่งไปยังเป้าหมาย จำนวน 8 และความสามารถในการคิดหาแนวทางจำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.753

4) ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ จำนวน 16 ข้อ (ข้อที่ 47-62) ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความสามารถทางอารมณ์ จำนวน 5 ข้อ การจัดการแก้ไขปัญหา จำนวน 6 ข้อ และความสามารถฟื้นตัวกลับสู่ปกติ จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.744

ดังนั้นคุณภาพของเครื่องมือแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก จำนวน 62 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ความสามารถตน การมองโลกแง่ดี ความหวัง และความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.206-0.663 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.925 โดยคุณภาพของเครื่องมือนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันจากการเก็บข้อมูลกับนิสิตนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 100 คน เมื่อผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการหาคุณภาพเครื่องมือเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในลำดับต่อไป

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังไปยังผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตนักศึกษา จำนวน 580 คน

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับนิสิตนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง หลังจากเก็บข้อมูลครบทุกสถาบัน ผู้วิจัยจึงตรวจสอบแบบวัดก่อนที่จะเข้าสู่การวิเคราะห์ข้อมูลจริง

3.3 ผู้วิจัยกรอกข้อมูลจากแบบวัด จำนวน 580 ฉบับ ลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และดำเนินการนำข้อมูลเหล่านี้มาสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยใช้โปรแกรม Mplus version 6.12 ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

4.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้อง

ของโมเดลตามสมการโครงสร้างตามทฤษฎี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง ดังนี้ (Damrongpanit, S., 2012, p. 33)

4.2.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic : χ^2) เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความถ่วงถ่วงมีค่าเป็นศูนย์ ค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำมากยิ่งมีค่าใกล้เคียงศูนย์มากเท่าไรหรือค่าใกล้เคียงกับจำนวนองศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom : df) แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.2.2 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index : CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าดัชนีตั้งแต่ .90 ขึ้นไป หรือ .95 ขึ้นไป แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก

4.2.3 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าต่ำกว่า .05 ถือว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก

4.2.4 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (Tucker-Lewis Index : TLI) ค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าดัชนีตั้งแต่ .90 ขึ้นไป หรือ .95 ขึ้นไป ถือว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก

4.2.5 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standardized Root Mean Square Residual : SRMR) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าต่ำกว่า .05 ถือว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่าทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถตน (SPC) การมองโลกแง่ดี (OPC) ความหวัง (HPC) และความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (RPC) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.737, 0.744, 0.914 และ 0.973 โดยแต่ละองค์ประกอบมีน้ำหนักรายตัวบ่งชี้ดังนี้

องค์ประกอบด้านที่ 1 การรับรู้ความสามารถตน (SPC) มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง (y1) และความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา (y2) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.432 และ 0.555 องค์ประกอบด้านที่ 2 การมองโลกแง่ดี (OPC) มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความคิดเชิงบวกในสิ่งที่คาดหวัง (y3) การให้เหตุผล (y4) และความมั่นใจในตนเอง (y5) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.767, 0.344 และ 0.649 องค์ประกอบด้านที่ 3 ความหวัง (HPC) มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ แรงจูงใจที่มุ่งไปยังเป้าหมาย (y6) และความสามารถในการคิดหาแนวทาง (y7) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.543 และ 0.866 องค์ประกอบด้านที่ 4 ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (RPC) ได้แก่ ความสามารถทางอารมณ์ (y8) การจัดการแก้ไข้ปัญหา (y9) และความสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพปกติ (y10) มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.659, 0.507 และ 0.509

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ของด้านการรับรู้ความสามารถตน มีน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.737 มีความสามารถในการทำนาย 0.544 หรือ 54 เปอร์เซ็นต์ ด้านการมองโลกแง่ดี มีน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.744 มีความสามารถในการทำนาย 0.554 หรือ 55 เปอร์เซ็นต์ ด้านความหวัง มีน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.914 มีความสามารถในการทำนาย 0.835 หรือ 83 เปอร์เซ็นต์ และด้านความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.973 มีความสามารถในการทำนาย 0.946 หรือ 94

เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสรุปได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน เป็นองค์ประกอบที่ดีของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก สามารถรวมทำนายทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกได้สูง และน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

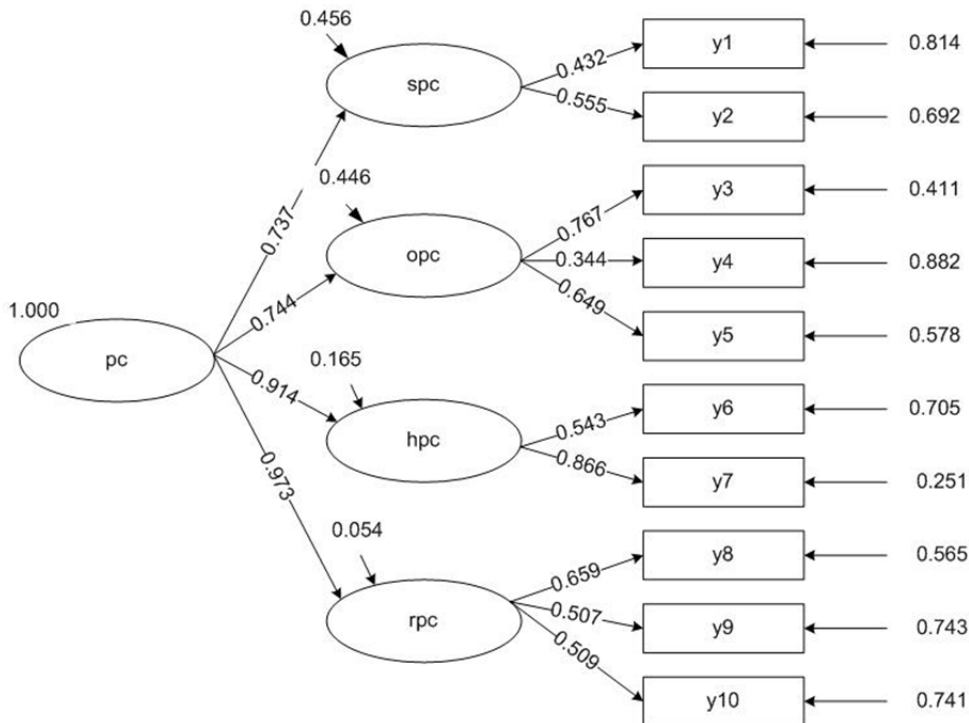
องค์ประกอบ	b	S.E.	Z-value	p-value	R ²
ด้านการรับรู้ความสามารถตน (SPC)	0.737	0.066	11.181	0.000	0.544
1.ความเชื่อมั่นในความสามารถตน (y1)	0.432	0.051	8.416	0.000	0.186
2.ความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา (y2)	0.555	0.054	10.222	0.000	0.308
ด้านการมองโลกแง่ดี (OPC)	0.744	0.034	21.975	0.000	0.554
1.ความคิดเชิงบวกในสิ่งที่คาดหวัง (y3)	0.767	0.032	23.833	0.000	0.589
2.การให้เหตุผล (y4)	0.344	0.042	8.257	0.000	0.118
3.ความมั่นใจในตนเอง (y5)	0.649	0.033	19.838	0.000	0.422
ด้านความหวัง (HPC)	0.914	0.040	22.851	0.000	0.835
1.แรงจูงใจที่มุ่งไปยังเป้าหมาย (y6)	0.543	0.035	15.680	0.000	0.295
2.ความสามารถในการคิดหาแนวทาง (y7)	0.866	0.033	26.444	0.000	0.749
ด้านความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (RPC)	0.973	0.039	24.929	0.000	0.946
1.ความสามารถทางอารมณ์ (y8)	0.659	0.036	18.317	0.000	0.435
2.การจัดการแก้ไขปัญหา (y9)	0.507	0.036	14.059	0.000	0.257
3.ความสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพปกติ (y10)	0.509	0.037	13.917	0.000	0.259

ผลการทดสอบความเหมาะสม $\chi^2 = 61.933$, $df=31$, $P\text{-Value}=0.0008$, $TLI=0.969$, $CFI=0.979$, $SRMR=0.035$, $RMSEA=0.041$

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 61.933 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 31 ค่านัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}$) เท่ากับ 0.0008 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ ($RMSEA$) เท่ากับ 0.041 ซึ่งควรมีค่าน้อยกว่า 0.07 (Steiger, 2007, pp.893-898) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.979 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI) เท่ากับ 0.969 ควรมีค่ามากกว่า 0.95 (Hu & Bentler, 1999, pp. 1-55) และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ ($SRMR$) เท่ากับ 0.035 ควรมีค่าต่ำกว่า 0.05 (Byrne, 1998, p.72) จากผลการปรับโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกนี้ แสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละตัวบ่งชี้ของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก พบว่า องค์ประกอบด้าน 1) การรับรู้ความสามารถตน มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา (y2) และความเชื่อมั่นในความสามารถตน (y1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.432 และ 0.555 องค์ประกอบด้าน 2) การมองโลกแง่ดี มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความคิดเชิงบวกในสิ่งที่คาดหวัง (y3) การให้เหตุผล (y4) และความมั่นใจในตนเอง (y5)

มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.767 , 0.344 และ 0.649 องค์ประกอบด้าน 3) ความหวัง มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ แรงจูงใจที่มุ่งไปยังเป้าหมาย (y6) และความสามารถในการคิดหาแนวทาง (y7) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.543 และ 0.866 องค์ประกอบ 4) ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความสามารถทางอารมณ์ (y8) การจัดการแก้ไขปัญหา (y9) และความสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพปกติ (y10) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.659, 0.507 และ 0.509 น้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ดังภาพที่ 1

$\chi^2 = 61.933$, $df = 31$, $CFI = 0.979$, $SRMR = 0.035$, $TLI = 0.969$, $RMSEA = 0.041$

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาพที่ 1 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้ โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน สอดคล้องกับ (Luthans, et al., 2007, pp.541-572) ที่อธิบายว่า องค์ประกอบที่สำคัญของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychological Capital : PsyCap) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การรับรู้ในความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) ความหวัง (Hope) และความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (Resilience) ซึ่งทั้งสี่องค์ประกอบดังกล่าวเป็นส่วนที่ร่วมกันในการส่งเสริมช่วยทำให้เกิดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่สมบูรณ์แก่บุคคลในการดำเนินชีวิต โดยนำทั้งสี่องค์ประกอบมาศึกษาร่วมกันเป็นตัวแปรเดียวตามที่ (Shahnawaz & Jafri, 2009, pp.78-84) ได้เสนอว่า ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังกล่าวเช่นกัน ฉะนั้นองค์ประกอบที่ได้กล่าวมานี้ล้วนแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เนื่องจากบุคคลเมื่อตกอยู่ในภาวะวิกฤต คนที่มีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก จะมีสภาพจิตใจ

กลับคืนเป็นปกติ จะประสบความสำเร็จด้านการเรียน การทำงาน การแข่งขันได้ดี (Fredrickson., et al., 2003, pp.365-376) หากบุคคลมีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกจะทำให้บุคคลนั้นเกิดกำลังใจ มีแรงจูงใจ สามารถที่จะจัดการแก้ไขปัญหาที่สิ่งเร้าทางลบได้ด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีการคิด โดยใช้ทรัพยากรทางจิตที่มีอยู่ในตัวเองมาช่วย เป็นต้นทุน เพราะตัวแปรทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกจะเข้ามาช่วยทำหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนที่ความคิดบุคคลเพื่อจัดการกับปัญหาสุขภาพจิตให้รู้สึกไปในทิศทางบวก คือยังมีความหวัง ยังคงรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถ มีมุมมองต่อโลกในทางบวก และยังมีจิตใจสงบเพราะสามารถยืดหยุ่นทางจิตใจให้กลับคืนมาเป็นปกติได้ แม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่รุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจก็ตาม (Nelson & Cooper, 2007, p.17) นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านความหวัง เพราะความหวังมีความสำคัญและความจำเป็นกับการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ (Herth, 1990, pp.177-184) เมื่อบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดหรือเกิดเหตุการณ์วิกฤตในชีวิต เช่น ได้รับความสูญเสีย ความเศร้าโศก ความทุกข์ทรมาน ถูกกักขังหน่วงเหนี่ยว และการเจ็บป่วย เป็นต้น บุคคลจะสร้างความหวังขึ้นมาเพื่อตอบสนองต่อภาวะวิกฤตและเป็นวิธีการหนึ่งในการเผชิญความเครียดดังกล่าว เพื่อให้มีการคงสมดุลทั้งทางร่างกายและจิตใจภายในบุคคลให้ดำเนินต่อไป บุคคลที่มีความหวังจะมีความสามารถในการ ดำรงชีวิต แก้ไขสถานการณ์ความเครียด โดยเชื่อว่าทุกสิ่งจะดีขึ้นได้ในอนาคต (Brown, 1989, pp.97-99) และ ประกอบกับผลของการศึกษาของ (Snyder & Lopez, 2002, p.258) ศึกษากระบวนการให้คำปรึกษาเชิง จิตวิทยาเพื่อพัฒนาความหวังของนิสิตนักศึกษาโดยการทำแบบวัดความหวังก่อนและหลังการให้คำปรึกษาพบว่า กระบวนการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อพัฒนาความหวังของนิสิตนักศึกษาสามารถเพิ่มระดับความหวังของ นิสิตนักศึกษาได้ โดยทำให้นักศึกษามีความรู้ถึงการมุ่งสู่เป้าหมายและมีการวางแผนเพื่อให้พบกับเป้าหมาย เพิ่มขึ้น

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาใน

ระดับอุดมศึกษาพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 61.933 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 31 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) เท่ากับ 0.0008 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.041 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.979 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI) เท่ากับ 0.969 และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) เท่ากับ 0.035 ซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นเทคนิคและวิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่ดีวิธีหนึ่ง (Wiratchai, 2012) การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลนั้นว่ามีความสำคัญ โดยผู้วิจัยได้ยึดหลักในการดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามหลักในการพิจารณา 3 ข้อ คือ 1) พิจารณาความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) พิจารณาค่าพารามิเตอร์แต่ละเส้นว่าแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ และ 3) พิจารณาความสมเหตุสมผลของขนาดและทิศทางของค่าพารามิเตอร์แต่ละเส้น (Damrongpanit, 2012) จากการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกประการ และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้นั้น เป็นผลมาจากแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก มีการสร้างข้อคำถามขึ้นตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และมีการทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ จึงทำให้แบบวัดมีคุณภาพสูง (= 0.948) กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 580 คน ถือว่ามีจำนวนขนาดใหญ่ สอดคล้องตามหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันที่ระบุไว้ว่าจะต้องมีกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป (Chadcham, 2004)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก สามารถนำไปวัดและประเมินกับนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 1 เท่านั้น เนื่องจากแบบวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก ได้พัฒนา หาความเชื่อมั่น และหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและโครงสร้างจากนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 หากต้องการนำไปใช้กับกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีความต่างในระดับชั้น และภูมิภาคอื่น ต้องดำเนินการปรับข้อคำถามและหาคุณภาพของเครื่องมือให้มีความเชื่อมั่นสอดคล้องกับบริบทและกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการศึกษา

2. จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก พบว่า ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาเป็นตัวชี้วัดและประเมินทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตนักศึกษา เพื่อตรวจสอบว่านิสิตนักศึกษาแต่ละคนนั้นมีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด และช่วยให้อาจารย์ผู้สอนทราบว่านิสิตนักศึกษาของตนเองควรที่จะต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุนในส่วนใดบ้าง แล้วจึงดำเนินการส่งเสริม เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษามีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกมาออกแบบกิจกรรมในรูปแบบการเรียนรู้การสอน โดยบูรณาการในรายวิชาอื่นที่จะสามารถประยุกต์ทั้งแนวคิดและทฤษฎีให้สอดคล้องกับเนื้อหา รายวิชา ให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายในการเรียนการสอน เพื่อช่วยตอบสนองความต้องการและความหลากหลายในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถจัดเป็นกิจกรรมแทรกเสริมในการเรียนการสอน การเข้าค่ายหรือบูรณาการในวิชาที่สอนได้ หรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ควรศึกษาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกกับกลุ่มประชากรอื่นๆ ได้แก่ วัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย นิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกเหนือจากชั้นปีที่ 1 หรือบุคคลทั่วไปในวัยทำงานจึงเป็นอีกมิติหนึ่งของการศึกษาวิจัยและเป็นแนวทางนำมาสู่การออกแบบการเรียนการสอน หลักสูตร หรือโปรแกรมเสริมสร้าง เพื่อช่วยให้บุคคลในกลุ่มต่างๆ มีทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกมากขึ้น

3. การศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อจะทำให้ทราบถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลและความสำคัญต่อการพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกอย่างแท้จริง สามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญของตัวแปรเหล่านั้นได้ และทำให้สามารถที่จะมุ่งเน้นหรือให้น้ำหนักความสำคัญกับตัวแปรได้อย่างถูกต้อง และพร้อมที่จะนำตัวแปรดังกล่าวไปสู่การสนับสนุนหรือพัฒนา เพื่อให้เกิดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Brown, P. (1989). The Concept of hope : Implication for care of the critically ill. **Critical Care Nursing**, 9(5), 97-99.
- Byrne, B. (1998). **Structural Equation Modeling with Mplus**. London : Taylor and Francis Group.
- Chadcham, S. (2004). Confirmatory Factor Analysis. **Journal of Educational Research and Measurement**, 2(1), 15-42.

- Damrongpanit, S. (2012). **MPLUS Program and Behavioral and Social Sciences Data Analysis**. Mahasarakham : Mahasarakham University.
- Fredrickson, B.L., et al. (2003). What good are positive emotions in crises? A prospective study of resilience and emotions following the terrorist attacks on the united states on September 11th, 2001. **Journal of Personality and Social Psychology**, **84**(2), 365-376.
- Hair, J.F., et al. (2010). **Multivariate Data Analysis: A Global Perspective**. (7 th ed.). Upper Saddle River : Pearson Prentice Hall.
- Herth, K.A. (1990). Fostering hope in the terminally ill. **Nursing Science Quarterly**, **4**(3), 177-184.
- Hu, L.T. & Bentler, P.M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis : Conventional criteria versus new alternatives. **Structural Equation Modeling**, **6**(1), 1-55.
- Luthans., et al. (2007). **Psychological Capital**. New York : Oxford University Press.
- Mangrulkar, L., et al. (2001). **Life Skills Approach to Child and Adolescent Health Human Development**. Washington, DC : Education Development Center.
- Nelson-Jones, R. (1992). **Group Leadership : A Training Approach**. California : Brook/Cole.
- Nelson, D.L & Cooper, C.L. (2007). **Positive organizational behavior**. London : Sage Publications.
- Office of the Higher Education Commission. (2015). **The Higher Education Statistics**. [Online]. Available : <http://www.mua.go.th>. [2015, January 3].
- Office of the National Economics and Social Development Board. (2010). **The National Social and Economic Development Plan, No. 12 (2017-2021)**. Bangkok : Sahamitr Printing and Publishing.
- Office of the National Education Commission. (2002). National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002)) and (No.3) 2553 (2010). Bangkok : Prikwarn-graphic.
- Ruangkanchanasetr, S. (2008). **Teen Health Promotion Strategy**. Bangkok : Chaicharoen.
- Shahnawaz, M.G., & Jafri, M.H. (2009). Psychological capital as predictors of organizational commitment and organizational citizenship behaviour. **Journal of the Indian Academy of Applied Psychology**, **35**, 78-84.
- Snyder, C.R. & Lopez, S. (2002). **Handbook to Positive Psychology**. Oxford, UK : Oxford University Press.
- Snyder, C.R. & Lopez, S. (2007). **Positive Psychology : The Scientific and Practical Exploration of Human Strengths**. London : Sage Publications.

Steiger, J.H. (2007). Understanding the limitations of global fit assessment in structural equation modeling, **Personality and Individual Differences**, 42(5), 893-898.

Steinberg, L. (1993). **Adolescence**. (3rd ed.). New York : McGraw-Hill.

Tuntatead, H., et al. (2014). The Development of Thai-Psychology Capital Inventory. **Journal of the Psychiatric Association of Thailand**, 59(1), 73-82.

Wiratchai, N. (2012, January-June). Confirmatory Factor Analysis. **Journal of Research and Curriculum Development**, 2(1), 68-74.